

O BLIŽNÍCH NEJEN Z BLIŽNÉ

Vzpomínky na spolupracovníky, kolegy, sousedy a
ostatní obyvatele Bližné a Černé v Pošumaví

z let 1971 a později

O BLIŽNÍCH NEJEN Z BLIŽNÉ – část 1.

Bližní, nejen podle křesťanské víry, to není jen příbuzný nebo soused, ale každý člověk. A tak i já zde krátce zavzpomínám na některé své bližní, na lidi, spoluobčany, kteří již nejsou mezi námi. Vzpomínám na ně v dobrém, s trochou nadsázky a humoru, což vše k životu patří.

PS. Do tohoto vzpomínání jsem nezařadil lidi, o kterých jsem ve Zpravodaji již psal a rovněž ani ty, kteří mi své vzpomínky svěřili vyprávěním jako pamětníci.

Začnu hned se sousedem na Bližné, kterým byli několik let Flöringovi, spíše se však říkalo Helmutovi. Prakticky denně jsme se viděli, když ne v práci, tak „starý Helmut“ přišel k nám na dvorek vždy jakmile jsem začal něco dělat, s ochotou pomoci. Používám-li slovo starý, tak to vůbec nevystihuje skutečnost, tehdy byl stár 45 let, čili relativně mladý. Ale už mezi svými třemi sourozenci se do pracovního procesu zapojil mladý Helmut, který pak byl později znám pod milou přezdívkou „Hardy“. Flöringovi byli velmi pracovití a hodní lidé, „Helmutka“ sice občas vybuchla, zejména, když byly nějaké problémy ve stáji, ale manžel Helmut jí trochu krotil. Helmut Flöring nás také velmi často navštěvoval přímo v bytě a to zejména v sobotu nebo v neděli. Přišel ráno rovnou z práce ze stáje a celou hodinu nebo i více seděl na bobku u kamen, kouřil, popel odklepával do uhláku a povídal co je nového, ale také si postěžoval i na naše kluky, jaké zase dělali skopičiny s ostatními. Jako správce statku jsem někdy moc nadšen nebyl, pan Helmut dokázal vytknout i nedostatky v řízení, ale celkově jsem je měl, jako rodinu, rád a vzpomínám na to v dobrém.

Na Jestřábí tehdy pracoval a žil František Malý. Rovněž jeho jsem měl rád, letos by se mohl dožít stovky. Byl jsem na svatbě jeho dcery, která se vdávala do Hanzlíkovy rodiny do Hořic. Požádal mě, abych jim vozil muzikanty v autě. Měl jsem tehdy krátce nového Moskvíče, pamatuji se dobře, jak muzikanti naskládali nástroje do kufru a zaklapli kufr. Jenomže špička od bubnu pěkně projela skrz a trčela nad kufrem. Co se dalo dělat? Nic. Nasedli jsme a jeli z Jestřábí do Hořic. Asi za tři roky mi pan Malý dal na Jestřábí štěně, po kterém jsem toužil, ale zároveň odmítal. Tak dlouho mě přesvědčoval, prý to nebude velký pes a bude hodný, až jsem si ho vzal. Strčil jsem ho do auta, štěně lítalo sem a tam, pod nohy mezi pedály, ještě že jsem jel jen do Bližné. Dali jsme mu jméno Tarzan a vyrostl z něj velký pes, kříženec snad čuvače s vlčákem. Ale bylo to dobrotisko a všichni jsme ho měli rádi. Přestože nám za čas způsoboval určité potíže, protože utekl, často až do Černé, kde měl políčeno na králíky v jisté králíkárně. Část mého deputátu obilí pak musela nahradit vzniklou škodu. Když jsme se pak začali stěhovat do nového družstevního bytu v Černé, museli jsme se milovaného Tarzana zbavit. Dal jsem ho jednomu pánovi do Přední Výtoně a po čase jsem se dozvěděl, že pase ovce na slovenských svazích a je ve svém živlu.

V Černé jsem přicházel často do styku s Josefem Štěrbou, který zastával funkci ,z dnešního hlediska, Logistic Manager, tehdy hlavní skladník na Pomocné výrobě. Pepa byl o 20 let starší, nabídl mi tykání a vykouření „dýmky míru“. Tehdy jsem ještě kouřil a při našem setkání vždy vyndal cigaretu a dýmku míru jsme museli vykouřit. Byli jsme jednou na týdenním školení, bydleli jsme spolu na pokoji, večer pak na hotelu při pivečku posezení, prostě poznal jsem ho dosti zblízka.

Bohuslav Švarc dělal na ředitelství statku mechanizátora a náš vzájemný vztah se postupně vyvíjel. Jako vedoucí provozu Bližná jsem mu často na poradách vytykal nedostatky kolem mechanizace a mnohokrát jsme byli spolu „na štíru“. Samozřejmě, že hned od mého příchodu na statek mi tykal, což mě nijak nevadilo. Často na můj názor na něco odpovídal : „ku...va ty si ňákej chytrej Zárubo“. Léta předtím zde dělal technika jakýsi Záruba a Bohouš si mě prostě stále pletl. Teprve po skončení statku Černá jsme si jaksi padli do noty, to již jsem mu tykal a na vše dřívější jsme vzpomínali s humorem.

I v době, kdy jsme bydleli na Bližné jsem si chodil půjčovat knihy do knihovny. Tehdy byla nad hospodou „čtyřkou“ vedle agitačního střediska a s knihovníkem Janem Hadrabou jsem někdy trochu držel nervy na uzdě. Byla to z jeho strany ochota mi pomoci při výběru knih a tak se mnou chodil a přinášel, ukazoval a nabízel knihy, které bych si měl zaručeně přečíst. Problém byl v tom, že já chtěl

úplně jiný žánr a tak nějak jsem se neuměl vzepřít a vždy mi přece jen něco vnutil. Nakonec jsem to bral, protože byl nejen podstatně starší, ale byl i znalec knih a dobrý knihovník a především v širokém okolí známý knihvazač a to jsem si cenil.

O BLIŽNÍCH NEJEN Z BLIŽNÉ část 2.

Při svých vzpomínkách nemohu zapomenout na Pepíka Šincla. Pracoval jako vedoucí cestovního ruchu na MNV a později na službách, takže jsme se potkávali tam. Ale především pracoval jako vedoucí modelářského kroužku při Svazarmu, kde jsem byl činný i já. Kolik to bylo času strávených spolu a přitom měl Pepa ještě velkou zásluhu na výstavbě jachtingové základny v Černé. Otevřeně jsme mluvili o jeho chorobě- roztroušená skleroza a bylo mi líto, že zemřel tak brzy ve svých 43 letech.

Otta Musil odešel z tohoto světa také brzo. Jezdil s Volhou, vozil ředitele statku Dvořáka a párkrát jsem s ním také jel a samozřejmě v hospodě i často s ním a dalšími posedával. Otta měl rád pivo (kdo by neměl, co?), také mu říkali „Otta žízeň“. Když stavěl čtyřbytovku nad poštou spolu s Kortánem, Kročákem a Zemanem, byl nejdříve přihlášen i ing. Karel Podruh, který dělal na statku investičního technika. Pak od stavby upustil a Otta přišel za mnou a nabídl mi možnost stavět s nimi. V té době jsem to odmítl, nevím kdo z těch zbývajících pak to vzal za Podruha, ale já jsem si tím pádem Otty více cenil.

Venca Lhota, další přátelský člověk, pro kterého si „zubatá“ přišla ještě před jeho padesátkou. Dělal vedoucího dílen, často jsem s ním přišel do styku, stejně jako s jeho bráchou Jardou, který byl elektrikářem. Na Bližné, začátkem sedmdesátých let, když jsme se chystali s traktorem do opravy, jsem zaslechl od traktoristů : „já to tam odvezu, pastorek už mi řekne co a jak“. Vencovi totiž říkali pastorek, protože většinou hned po příjezdu porouchaného vozidla řekl: „ to bude pastorek“ a často měl pravdu. Vždy se porouchalo nějaké ozubené kolo.

S řadou mnohých, již odejitých z tohoto světa, se člověk potkal v hospodě. Hospoda Na rozcestí, v té době o které píše- první polovina sedmdesátých let- doslova vřela. Přestože jsem bydlel na Bližné, byl jsem často návštěvníkem a ne řidičem, vždy jsem šel pěkně pěšky. Buď jsem zůstal po práci anebo jsem i z Bližné do hospody došel. Tam se skutečně člověk dozví plno věcí, to už Jaroslav Zimmermann mi říkal: „musíte chodit do hospody, tam se dozvíte hodně věcí pro kroniku“. No měl sice pravdu, ale pro kroniku to nebylo. Tam se vyprávěly historky zase z dřívějších let, ještě v době ředitele Petříka, co kdo komu kdy a kde vyvedl. Vzpomínám na všechny různé historky, část jsem již zapomněl a další se sem nehodí.

Ale v hospodě bylo plno i přes den. Řada lidí si zašla na polévku a když byla držková a k tomu na stole dobré, slané, frymburské rohlíčky a pak jedno, dvě pivečka, hned byl svět veselejší. A když se kolem točila „děvčata“ servírky, Kamila Růžičková a Anna Zášková, moc se do práce jít nechtělo.

Když vzpomínám ty rohlíky, tak tehdy byla skutečně v oblíbě frymburská pekárna. Její chléb byl vyhlášený, lidé si ho objednávali u řidiče autobusu Martina Joba, který je pravidelnou linkou přivázel.

Více než v práci jsem se v hospodě setkával i s Jardou Leškou. Byl to hlavní agronom a zástupce ředitele, jezdili na motorce s Bohoušem Švarcem, říkalo se : „dvojčata jedou“. Hodně času jsme strávili ve žních na vrátnici Pomocné výroby. Tam přiváželi traktoristé obilí z celého statku, na váze se odvážilo, odebral se vzorek pro potřebné posouzení vlhkosti a čistoty. To vždy zajišťoval některý pracovník Pomocné výroby, nejčastěji Pepa Štěrba nebo paní Alžběta Černá, jejíž hlavní náplní byla fakturace. No a tam vedle u stolu jsme čekali na výsledky, protože ráno se to muselo hlásit na ředitelství panu Žilíkovi a hráli jsme karty, nejvíce prší. Tam byl právě vždy Jarda Leška, František Kokrda, Bohouš Švarc, ale i jiní. Přestože jsem přicházel domů pozdě večer, vzpomínám na ty časy rád. Po skončení statku se stal Leška náměstkem ředitele na statku Kájov, to bylo v roce 1976 a po revoluci v roce 1990 byl přeřazen jako vedoucí na provoz Hořice. Víím, že to nesl velmi těžce, já byl v té době ředitelem statku Frymburk a nabídl jsem mu funkci náměstka. Seděli jsme u nás doma dost

dlouho, ale nakonec na mou nabídku nepřistoupil. Ani jsem se nedivil, byl dlouhá léta ve vysokých funkcích, já byl pro něho vlastně podřízeným. Tíhu celkového zklamání neunesl a po srdečním kolapsu poměrně mlád, ve věku 56 let zemřel.

Při této příležitosti musím vzpomenout i na paní Boženu Leškovou, s kterou jsem sice nechodil do hospody, ale potkávali jsme se často. Tehdy například v komisi pro školství, mládež a tělovýchovu, ale i při jiných příležitostech v souvislosti s výkonem mé funkce kronikáře. Byla to moc hodná žena, pravidelně minimálně měsíčně přicházela k nám domů, kde si velice dobře rozuměli s mou ženou.

O BLIŽNÍCH NEJEN Z BLIŽNÉ - část 3.

Po odmítnutí Jardy Lešky jsem nabídl funkci náměstka Milanu Novotnému. S tím jsem se znal také vlastně od počátku, vykonával funkce technika na provozech a pak se stal hlavním mechanizátorem statku Frymburk, takže jsme vlastně téměř denně byli ve styku. Milan však nebyl ochoten do funkce nastoupit, zejména však proto, že již od samého počátku po roce 1989 uvažoval a poměrně rychle uskutečnil své podnikatelské záměry.

Když jsem vzpomínal Pepíka Šincla a Svazarm, nemohu nevzpomenout na dva úspěšné členy a to Vladimíra Vyšohlída a jeho manželku Marii. Ta ovšem ještě nebyla Vyšohlídová, ale Reiserová. Její první manžel Vlasta Reiser byl traktoristou na Muckově a zákeřná choroba ho přepadla již v roce 1977 ve věku 38 let. Marie pak, stále ještě Reiserová, pracovala jako skladnice na Pomocné výrobě a byla velmi úspěšnou členkou střeleckého družstva Svazarmu. V roce 1981 dokonce nejlepší na okrese ve střelbě z malorážky. Později se vdala za Vladimíra Vyšohlída, který pracoval v Tuhových dolech. Vlád'a byl výborný modelář, vedl dětský kroužek v obci i na škole, odešel však krátce po padesátce svého věku.

V době, kdy ještě samozřejmě nebyla nová silnice a nový most přes Černý potok, dokonce ještě stál po pravé straně můstku Sv. Jan Nepomucký, byla po levé straně silnice dlouhá kamenná zídka. Ta se táhla od baráku Rozvaldových, dnes Bigasových, až na konec potoka. A na zídce prakticky neustále seděl a pokuřoval Bohouš Wolski. Pracoval na šrotárně Pomocné výroby statku, něco jako mlynář, bydlel naproti v budově čp.15 a téměř celý volný čas pozoroval cvrkot ze zídky.

Velice často, i z titulu funkce kronikáře, jsem se setkával s Janem Frischem, který byl dlouholetým tajemníkem MNV. Hodně podkladů pro kroniku mi dával jak v písemné formě, tak mi to napovídal na malý kazetový magnetofon. V tehdejších plánu kulturně-výchovné činnosti bývala občas i Beseda nad kronikou. Tu samozřejmě dělal tajemník sám, asi dvakrát mě však vzal s sebou, např. na pionýrský tábor Chemoprojektu před Vltavicí, ale ani tam jsem nic nemluvil. Pokud se mě někdo zeptal, tajemník hned odpovídal sám.

Vzpomenout musím též na Pepíka Šmakala. Bydlel na Bližné, hned vedle Flöringů, pracoval jako traktorista, zejména s pásákem DT-54, s kombajnem SK-4 a později jako zootechnik na Bližné a pak i na ředitelství statku. Stýkali jsme se velmi často, probírali vše možné, dokonce i do myslivosti jsme zabrousili. Říkal, že si vede jakousi mysliveckou kroniku, ale ukázat mi jí nikdy nechtěl.

Pepík Myška to vzal také zkrátka. Pracoval u MNV s popelářským vozem. Hned první rok, když jsem byl v Bližné, tak pro mě přišel o velikonocích, nedali si říct ještě s ostatními a musel jsem s nimi chodit po vsi koledovat. No ani si nepřejte vědět jak jsem dopadl. Sám zemřel v roce 1980 ve věku 43 let. Jeho manželka Miluška pracovala na Bližné jako ošetřovatelka mladého skotu a byla to pracovitá a moc hodná žena.

Samozřejmě, že dobře jsem se znal i s Ottou Šokou, nejen z převozů z Vltavice na Kyselov, kde jsme měli pole, ale párkrát jsem byl i u něho doma. Poprvé na motorce, na které jsem pak nemohl odjet a museli jsme zavolat Frantu Seidenglance, který mě odvezl. Jó, jó, alkohol je metla lidstva. Ale byli jsme mladí, to se bere život jinak.

Těsně po padesátce zemřel i Rost'a Pekárek, rovněž jeden z ochotných a pracovitých lidí. Bydlel samozřejmě na Muckově a jeho doménou byl rovněž pásák a pak ještě obilní kombajn SK-4. S jeho

bráchou Vladkem jsem však někdy měl menší problémy. On ovládal veškeré odborné práce s traktorem, tam patřil do přední linie. Někdy však bylo potřeba udělat i práce podružnější, které zvládl kdekdo a to se mu občas nelíbilo. Pamatuji se, že jednou čekal téměř dvě hodiny, zda mu práci změníme. Nedočkal se a musel jít udělat, to co mu bylo řečeno. Nikdy to však nebyly žádné nesváry, navzájem jsme se uznávali a kápli si do noty, dokonce mě pozval domů vybrat si nějaké fotografie do archivu kroniky. Jejich manželky Helenu a Margitu jsem měl rád, byly to hodné a pracovité ženy. Obě zemřely ve stejném roce 2004 a ve stejném věku.

O BLIŽNÍCH NEJEN Z BLIŽNÉ - část 4 - dokončení

Čistě z pracovního hlediska jsem poznal Štefana Dirbáka. On byl právě jedním z těch pěšáků, pracovníků rostlinné výroby, kteří poznali tíhu fyzické práce tzv. závozníka. Pytle osiv, hnojiv, brambor a podobně prošli jeho rukama. Skončil chudák tragicky ve svých 27 letech, což byl tehdy pro všechny šok.

Vilém Knotek bydlel na Mokré a pracoval rovněž v rostlinné výrobě. Jeho problémem byla téměř neustálá bolest hlavy, zřejmě migréna a velká citlivost na světlo. Došlo to tak daleko, že nemohl vůbec pracovat ve dne, byl pak zaměstnán jako noční hlídač na Mokré. Dneska se dovedu vžít do jeho situace, protože s migrénou jsem si také prožil a občas ještě i nyní prožívám, nejednu trpkou chvíli.

Zapomenout na Pepíka Macháčka rovněž nemohu. Další z těch fyzických pracovníků, kteří prožili svůj život na secím stroji, na trhači lnu a mnoha strojích. Předtím však „makal“ pěkně s vidlemi na senách a slámě, s lopatou, kde bylo třeba, což vlastně platí pro všechny pracovníky. Pepovi však někdy chutnal alkohol více než zdrávo a tak byly občas i problémy. Ale byl stále veselý, pokud to šlo tak do půl těla vysvlečený, do hněda opálený a práci uměl.

Alois Kopeček byl hlavní ekonom na ředitelství, takže až tak úplně jsem s ním moc do styku nepřišel. Možná že více jsme se potkali na schůzích, někdy jako členové volební komise, ale ani tehdy jsme si toho moc neřekli. On byl dost málomluvný, v závodní jídelně rychle snědl svou porci a už běžel, nikdy nezůstal posedět chvíli u stolu.

Zavzpomínám též na Němečky. Otec Josef pracoval na pomocné výrobě jako účetní autodopravy a rovněž vydával šoferům naftu, oleje a další. O něm se tradovalo že na svačinu vždy měl kus tvrdého salámu, k němu pak přikusoval salám měkký. Nevím, neviděl jsem. Jeho syn Miroslav byl opravářem a zlepšovatelem, později vyvážel Tatrou kontejnery s chlěvskou mrvou od stájí.

No a dále takový Jarda Pilc „z Humpolce“. Ano, on zdůrazňoval odkud pochází a tak mu to zůstalo. V mládí měl jistě problémy a tak si je musel odpykat. Nezapomněl však říkávat, že „kdo nebyl v base, není žádnéj chlap“. Na Bližné jezdil s traktorem, pak však zase nějaké problémy a byl přeřazen k dobytku. Ke mně se choval vždy slušně, ale jinak byl dost výbušný a často to odnášel právě jemu svěřený skot.

Z hlediska pracovního nelze nevzpomenout na své kolegy-techniky při naší krátké spolupráci od ledna do května 1976 na provozu Černá. Jako agronom zde byl Standa Kortán a mechanizátorem Honza Rulišek. Byla to nejvypjatější doba, těsně po skončení statku Černá, již jsem to zmínil ve Zpravodaji z listopadu 2019. Neměli jsme ani jeden z nás dobrou pozici a tak není divu, že se to projevovalo i ve vztazích a řešilo na stranických schůzích. Standa Kortán to občas řešil i návštěvou oné společenské budovy u kostela a na mou otázku, kde byl, odpovídal, že v knihovně a že si půjčil jen jednu knihu. No, humoru není nikdy dost.

Své vzpomínání jsem začal sousedem na Bližné a tak ho ukončím sousedem v Černé. Od samého počátku bydlíme vedle sebe s Koutnými. Zdeněk pracoval celou dobu u statku, většinou na Pomocné výrobě jezdil s nákladním autem. Jsme stejný ročník, já mu tak nějak samozřejmě tykal, ale on zůstal stále u vykání. Už jsem mu to i vytýkal, ale nic se nezměnilo. Stále mě říkal šéfe, jeho pozdrav většinou býval: „Tak co šéfe, dobrý?“. Ale rozuměli jsme si a jako sousedé si vycházeli vždy vstříc, žádné rozbroje nebyly a nadále nejsou, což musí člověk považovat za dar.